

РЕШЕНИЕ

№ 511

гр. Бургас, 27.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, VI ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на пети юни през две хиляди двадесет и пета година в
следния състав:

Председател: Албена Янч. Зъбова Кочовска

Членове: Таня Д. Евтимова
Радостина П. Иова

при участието на секретаря Станка Д. Ч.а
като разгледа докладваното от Радостина П. Иова Въззивно гражданско дело
№ 20252100500644 по описа за 2025 година

Производството по делото е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

Образувано е пред настоящата инстанция по постъпила въззивна жалба на ЗКПУ „Александрово” ЕИК: 102644703, със седалище и адрес на управление: с. Александрово, общ. Поморие, представляван от И.И.П., подадена чрез процесуалния му представител адв. И. Чавдаров **против решение № 389 от 24.02.2025 г., постановено по гр. дело № 2191/2024 г. по описа на РС-Бургас**, в уважаващата исковата претенция част /съгласно уточнение от 28.04.2025г./, **с която въззивната кооперация-ответник е осъдена** да заплати на ищеца С. К. Г., ЕГН: *****, с адрес: ***** **сумата от 5500 лв.-** главница, представляваща обезщетение за компенсиране на неимуществени вреди - претърпените болка и страдание от трудовата злополука.

В жалбата се излагат съображения, че първоинстанционното решение в атакуваната му осъдителна част е неправилно, незаконосъобразно и необосновано. Възразява се, че съдът макар да не е приел доводите за погасяване на вземането на ищеца по давност, не е изложил аргументи в тази връзка. Счита за неправилни мотивите на съда, че началният срок на погасителната давност, доколкото същата е специална започва да тече от различен от посочения в закона момент, като изразява несъгласие с прието в решението, че изискуемостта на вземането за търсеното обезщетение възниква с разпореждането от 29.10.2021г. на ТД на НОИ. В подкрепа на възраженията си цитира съдебна практика, която дава разяснения, че задължението за заплащане на обезщетение за претърпени от трудова злополука вреди е изискуемо от датата на злополуката и тригодишния давностен срок по чл. 358, ал. 1, т. 3 от КТ започва да тече от тази дата. По така изложените съображения въззивникът счита, че направеното от него възражение за погасяване на исковата претенция

по давност е основателно и следва да бъде зачетено. На следващо място се излагат оплаквания по отношение на приетото от съда, че страните не спорят, че процесната злополука е осъществена при изпълнение на разпореждане на работодателя за завързване на куче, отглеждано в района на кооперацията, независимо от наличието на разпореждането по чл. 60 от КСО, с мотив, че същото е издадено само по данни на ищеца, респ. негови близки. Сочи, че длъжностната характеристика за заеманата от ищеца длъжност „пазач“ не включва задължения, свързани с каквито и да е действия, касаещи кучета, като наред с това се твърди, че липсват доказателства кооперацията да притежава куче или кучета. По тези съображения се заявява, че доколкото ищецът не е имал задължения да се занимава с улични кучета, а да охранява района на кооперацията, в случая въззивникът възразява, че е налице груба небрежност на ищеца, поради което неправилно районният съд не е съобразил искането му за намаляване на размер на търсеното обезщетение. На последно място в жалбата се сочи, че ищецът не е доказал причинените му неимуществени вреди, като в тази връзка се сочи, че съдът необосновано е уважил същият само на база представената медицинска документация, която сама по себе си представлява съвкупност от болнични листи и листи за прегледи на пациент, без да са ангажирани свидетелски показания и/или медицинска експертиза. Заявява, че доколкото всеки човек може да понесе различна по степен болка- физическа и емоционална от едно и също събитие, за да се приеме, че такава е причинена тя трябва да бъде доказана. Счита, че при присъждането дори на минимално обезщетение „за претърпяна вреда в някакъв размер“ означава да бъде уважен недоказан иск. В тази връзка се акцентира на посоченото в амбулаторния лист от 18.02.2021г., че ищецът е лекуван консервативно, поради отказ от оперативно лечение, с оглед на което се твърди съпричиняване на вредоносния резултат от него. По подробно изложените в жалбата съображения се иска отмяна на обжалваното решение и постановяване на ново, с което исковата претенция да бъде отхвърлена изцяло. Моли за присъждане на разноските за двете инстанции.

В предоставения срок по чл. 263, ал. 1 от ГПК въззиваемият-ищец С. К. Г., чрез назначения му на основание чл. 94 от ГПК процесуален представител адв. В. Ставрев- БАК е депозирал писмен отговор на въззивната жалба, в която е изразил становище за неоснователността ѝ. На първо място възразява, че предявеният иск е погасен по давност, като в тази връзка счита, че първоинстанционният съд е изложил своите мотиви относно давността по чл. 358 вр. с чл. 200 от КТ в съответствие със съдебната практика, която сочи, че началният момент на давността започва да тече от разпореждането на ТД на НОИ от 22.10.2021г., с което злополуката е приета за трудова. Излага, че посоченото в жалбата съдебно решение, на което въззивникът се позовава във връзка с погасителната давност застъпва остаряло становище по въпроса, което не е относимо в случая. Соци, че доколкото разпореждането от 29.10.2021г. на ТД на НОИ не е било оспорено от ответника, то вписаните в него констатации се ползват с доказателствена сила по чл. 179, ал. 1 вр. с чл. 178 от ГПК. Възразява против доводите в жалбата за наличие на груба небрежност или нарушение/неизпълнение на трудовите задължения на ищеца, като в т.ч. връзка сочи, че работодателят не е ангажирал дисциплинарна или имуществена отговорност на ищеца. Счита, че районният съд правилно е определил размера на обезщетение за неимуществени вреди, излагайки подробни мотиви за това. По подробно изложените в писмения отговор съображения се иска потвърждаване на обжалваното решение като правилно, и законосъобразно и възлагане на сторените по делото разноски в тежест на въззивника.

Бургаският окръжен съд, като съобрази доводите на страните и събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, по вътрешно убеждение, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Районният съд е бил сезиран с предявени от ищеца С. К. Г. искове с правно основание чл. 200 от КТ за осъждане на ответника ЗКПУ „АЛЕКСАНДРОВО“ - бивш негов работодател да му заплати претърпените вреди в общ размер от 15 000 лв., вследствие

настъпила на 08.10.2020г. трудова злополука, от които имуществени вреди в размер на 6500 лв. – за платена операция на раменната става и на 3000 лв. – за платени разноски за лечение след операцията и сумата от 5500 лв.- за обезщетение за компенсиране на неимуществени вреди, изразяващи се претърпените болка и страдание. Твърди се, че страните са били в трудовоправни отношения за периода от 25.09.2018г. до 05.07.2021г., като ищецът изпълнявал длъжността „портиер охрана“ в предприятието на ответната кооперация с местоизпълнение на работата - с. Александрово, общ. Поморие, обл. Бургас при пълно работно време. Сочи, че на 08.10.2020 г. около 18.00-18.30 ч. е получил нареждане по телефона от председателя на кооперацията да завърже куче, което било скъсало синджира си, но тъй като животното било едро, то съборило ищеца на земята, който паднал. Посочва се, че след падането ищецът усетил силна болка в дясното си рамо, която продължила през цялата вечер, като на следващия ден - 09.10.2020 г. отишъл в спешния център при УМБАЛ Бургас, където му направили рентгенова снимка и установили, че е получил счупване в горния край на дясната раменна кост с разместване. Сочи, че при прегледа бил издаден лист за преглед № 027690/ 09.10.2020 г. и болничен лист № E20202085724/ 09.10.2020 г. Ищецът твърди, че получените наранявания са през работно му време, при изпълнение на трудовите му задължения след дадено от работодателя му нареждане, поради се твърди, че е налице трудова злополука по смисъла на КТ и КСО, като същата е констатирана като такава с Разпореждане № 5104-02-94/ 29.10.2021 г. на НОИ - ТП Бургас.

В срока по чл. 131 от ГПК от ответната кооперация е депозирила писмен отговор, в който е оспорила предявените искове на исковата молба. Възрадила е, че трудовата злополука е призната за такава съгласно горепосоченото разпореждане само въз основа на писмените обяснения на ищеца. Сочи, че в длъжностната характеристика за заеманата от ищеца длъжност „портиер охрана“ липсват задължения, свързани с куче или кучета на кооперацията. В случай, че се установи, че злополуката е трудова се навеждат доводи за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца, с мотив, че той се е явявал често на работа в нетрезво състояние. Навеждат се и доводи за проявена от ищеца груба небрежност по смисъла на чл.201, ал.2, т.1 от КТ, по съображения, че последният не е положил грижа, каквато и най - небрежният би положил в подобна обстановка. Направено е правопогасяващо възражение за изтекла погасителна давност възражение за изтекла давност, с мотив, че правото на ищеца да претендира обезщетение за вреди се реализира по чл.200, ал.1 от КТ и към датата на подаване на исковата молба е погасено по давност, започнала да тече от увреждането на 08.10.2020г.

Районният съд е квалифицирал предявените искове с правно основание чл.200 от КТ и чл.86 от ЗЗД.

По делото е безспорно установено, че на 08.10.2020г. по време на работа при ответния работодател при наличие на трудово правоотношение между страните / при заемана от ищеца длъжност „портиер охрана“/, същият е пострадал на работното си място при падане, поради дърпане на куче, вследствие на което получил тежка контузна травма на дясното рамо. Въз основа на протокол за резултатите от разследването от 22.10.2021г. с влязло в законна сила разпореждане от 29.10.2021г. на ТД на НОИ посоченото увреждане е признато за трудова злополука на основание чл. 55, ал. 1 от КСО вр. с чл. 200, ал. 1 от КТ, като е посочено, че се касае за внезапно травматично увреждане на здравето, станало през време и във връзка с извършваната работа, причинено на ищеца поради изпълнение на нареждане на председателя на ответника да завърже голямо куче, което си било скъсало синджира, като при опит на ищеца да заведе кучето до мястото му, държейки го за синджира кучето започнало да го влачи със синджира, довело до падане на ищеца и удар, въз основа на

който получил счупване в горния край на дясната раменна кост с разместване. По делото са представени множество медицински документи, вкл. и лист за преглед № 027690/ 09.10.2020 г. и болничен лист № E20202085724/ 09.10.2020 г., от които се установява, че ищецът е претърпял посоченото счупване в дясна раменна област /хумерус/. В медицинската документация е посочено, че ищецът е лекуван консервативно поради отказ от оперативно лечение, като рамото е било с гипсова имобилизация, която е довела до силна болезненост и трайно затруднение в движението на крайника/тежко степенна хипотрофия на делтоиден мускул и мускулите на подмишницата в дясно и обем на движение 60 градуса, силно болезнена пасивна вътрешна и външна ротация, невъзможно активна, като поради травмата и необходимостта от възстановяване ищецът е бил неработоспособен за периода от една година и един месец, считано от 20.02.2020г. до 21.03.2021г.

С обжалваното решение районният съд е намерил за недоказани исковете за присъждане на претендираните обезщетения за имуществени вреди, поради което ги е отхвърлил, като в тази част решението не е обжалвано и е влязло в законна сила.

Предмет на въззивно обжалване е решението, в частта, с която първоинстанционният съд е уважил изцяло иска за присъждане на претендираното обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5500лв. Съдът е приел, че увреждането на ищеца е причинено въз основа на инцидент, признат от НОИ за трудова злополука по смисъла на чл. 200, ал. 1 от КТ, намерил е възраженията на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат и за погасяване на исквата претенция по давност за неоснователни.

При извършена на основание чл. 269 от ГПК служебна проверка на обжалваното решение в атакуваните му в жалбата части въззивният съд не установи съществуването на основания за нищожност или недопустимост на същото, поради което намира, че то е валидно и допустимо. Като взе предвид доводите на страните, представените доказателства и като съобрази закона настоящата инстанция намира, че районният съд е установил правилно фактическата обстановка по спора и въз основа на нея е направил правилни фактически и правни изводи, които въззивният съд напълно споделя и препраща към тях на основание чл. 272 от ГПК. Съобразявайки изложените във въззивната жалба оплаквания и предвид ограничения въззивен контрол по правилността на решението съгласно чл. 269 от ГПК настоящата инстанция намира жалбата за неоснователна по следните съображения:

На първо място гореустановената в първата инстанция фактическа обстановка сочи, че не е оборена презумпцията относно настъпване на описаните в протокола за разследване обстоятелства, свързани с механизма и причините настъпване на процесния инцидент, признат за трудова злополука, с оглед на което следва да се приеме, че съгласно чл.58, ал.6 от КСО същите обвързват съда, независимо от обстоятелството на какви данни са основани. Затова възраженията в жалбата относно недоказаност на твърденията на ищеца, че действията му, свързани с настъпване на инцидента са били извършени в резултат на нареждане на работодателя, са неоснователни, доколкото липсват каквито и да ангажирани от последния по делото доказателства в обратен смисъл. Действително в длъжностната характеристика на ищеца липсват задължения свързани с отглеждане, пазене и контролиране на достъп на кучета, но доколкото длъжността „портиер охрана“ е на пряко подчинение на председателя и получава задачи само от него, то в случая доколкото констатациите в протокола за разследване на злополуката останаха необорени, настоящата инстанция споделя извода на районният съд, че инцидентът е настъпил поради възложени на ищеца от работодателя му задължения, свързани със завързване на куче, независимо дали те пряко са влизали в служебните му задължения. Това означава, че в случая безспорно е налице фактическия състав на отговорността на работодателя по чл.200, ал. 1 от КТ за възстановяване на вредите, причинени от увреждането на пострадалото лице -негов

работник, в резултат на настъпилата трудова злополука.

На следващо място по отношение на възражението на ответника по чл. 201, ал. 2 от КТ, правилно районният съд е приел същото за неоснователно, като мотивите му напълно се споделят от настоящата инстанция.

Посочената разпоредба дава възможност за намаляване на отговорността на работодателя, ако пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, но само в случаите, в които е допуснал груба небрежност. В трайната съдебна практика се приема, че при трудовата злополука е налице груба небрежност, т.е. има съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, когато същият извършва работата си без необходимото старание и внимание и в нарушение технологичните правила и на правилата за безопасност. Намаляване на отговорността на работодателя по смисъла на чл. 201, ал. 2 от КТ обаче може да има обаче само когато съпричиняването е при допусната не при обикновена, а при груба небрежност, представляваща липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност. Груба небрежност е налице и когато работникът е съзнавал, респ. предвиждал настъпването на вредоносните последици, но е мислил да ги предотврати. Преценката за положената грижа е в зависимост от конкретните обстоятелства, при които е настъпила злополуката, от поведението на работника, съпоставено с доказателствата как е следвало да процедира и в резултат на кои негови действия е настъпила вредата. Процентът съпричиняване при грубата небрежност зависи от механизма на причиняване на трудовата злополука, като се преценява тежестта на допринасяне за всеки от факторите, съставляващи причина за травматичното увреждане, както и съотношението между причините, когато са повече от една, респективно има ли баланс между тях или някоя от тях е основна. За разлика от грубата, обикновената небрежност е налице тогава, когато длъжникът несъзнавано не е предоставил дължимото надлежно изпълнение, не е положил онази грижа, която дължи при предоставяне на изпълнението в конкретния случай. Грубата небрежност се различава от обикновената небрежност по степен и представлява по-засилена форма на небрежност, изразяваща се в неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел – грижата, която би положил и най-небрежният човек при подобни условия, неполагане на значително по-елементарна степен на загриженост.

С оглед направеното от ответника възражение по чл. 201, ал. 2 от КТ, негова е доказателствената тежест за установяване на тези действия на работника, които съставляват груба небрежност по смисъла на закона. Твърденията на ответника, че е налице проявена от ищеца груба небрежност, изразяваща в неполагане на грижата, която би положил и най-небрежният работник, останаха недоказани по делото, доколкото липсват каквито и да е доказателства за поведение от ищеца, с което същият да е действал без елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност. Недоказани останаха и доводите на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат и в условията на обикновена небрежност, доколкото въпреки доказателствената тежест, която носи работодател не е ангажирал доказателства, от които да се установи, че с действията си ищецът е допринесъл по какъвто и да е начин, дори и несъзнавано за настъпване на инцидента. Що се касае до възраженията, че поради отказ от оперативно лечение ищецът е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, то следва да се има предвид, че независимо, че от данните по делото става ясно, че на ищеца е препоръчано оперативно лечение, не се установява проведеното по негово искане консервативно лечение да е влошило състоянието му, още повече, че ищецът не е заявил да претендира вреди извън обичайните за подобен вид телесна травма. По изложените съображения правилно първата инстанция е счела, че предвид липса на установено по делото съпричиняване обезщетението, което следва ответника да заплати на ищеца следва да бъде определено по общите правила, като същото няма основание за бъде намалявано.

Спорен по делото е и размера на дължимото обезщетение.

По размера на предявения иск за неимуществени вреди съгласно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД, съдът следва да отчете реално претърпените от ищеца неимуществени вреди, възрастта, здравословното му състояние, интензитета на болките и страданията, и продължителността на възстановителния период.

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът се ръководи от принципите на справедливостта и от своето вътрешно убеждение. Неимуществените вреди, макар да имат стойностен еквивалент са в сферата на субективните преживявания на пострадалия, затова за тяхното определяне имат значение различни обстоятелства, а именно: видът, характерът и степента на констатираното увреждане и състоянието на пострадалия; начинът на извършване на увреждането; видът и начинът на провежданото лечение, неговата продължителност; болките и страданията, претърпени, както при причиняване на увреждането, така и при провеждане на лечението през всичките му етапи; отстранени ли са травмите или има остатъчни явления; периода на загуба на двигателна способност; психическата травма, както при причиняване на увреждането, така и впоследствие; възрастта на увредения; налице ли е намалена трудоспособност и др. Съобразявайки тези обстоятелства съдът следва да определи обезщетение, което в най-пълна степен да компенсира обективно доказаните по делото болка и страдание, претърпени от ищеца в резултат на получените увреждания, като разбира се изхожда от тяхната интензивност и продължителност.

В случая от представената медицинска документация, която не е оспорена от ответната страна се установи, че поради получената травма ищецът е бил с гипсова имобилизация на рамото, която е довела до силна болезненост и трайно затруднение в движението на крайника, с ограничен обем на движение и със силно болезнена пасивна вътрешна и външна ротация, невъзможно активна. Установява се също, че поради травмата и необходимостта от възстановяване ищецът е бил неработоспособен за периода от една година и един месец, считано от 20.02.2020г. до 21.03.2021г., което означава, че същият е претърпял болки, страдания и неудобства от имобилизацията си.

Взимайки предвид характера и степента на установеното по делото телесно увреждане на базата на представената медицинска документация, съдът след извършена преценка по чл. 52 от ЗЗД намира за изцяло основателна претенцията на ищеца за неимуществени вреди в претендирания размер от 5500 лв., който с оглед гореустановената фактическа обстановка счита за справедлив и напълно съответстващ на степента и характера на претърпените от ищеца и доказани болки и страдания. Възраженията в жалбата, че поради липса на ангажирани свидетелски показания и медицинска експертиза твърденията от ищеца за неимуществени вреди в претендирания размер са останали недоказани не се споделят от настоящата инстанция. В случая ищецът търси обезвреда на обичайните за този вид травма неимуществени вреди – болки и страдания, причинени му от увреждането, признато за трудова злополука, като представената за целта многобройна медицинска документация, неоспорена от ответната страна доказва по категоричен начин наличието на такива вреди в

посочения от ищеца размер. По делото не се твърди и не се ангажираха доказателства за заплащане на каквато и да е сума от ответника на ищеца, поради което искът за присъждането на обезщетение в посочения размер, се явява основателен и следва да уважи.

Поради доказаност по основание и размер на исковата претенция за неимуществени вреди съдът следва да разгледа възражението на въззивника-ответника за погасяването ѝ по давност.

Относно началният момент на тригодишния давностния срок по чл.358 ал.2 т.3 от КТ, с който се погасява правото, предмет на иска по чл. 200, ал. 1 КТ за претендиране на вреди, причинени от трудова злополука, настоящата инстанция споделя извода на районния съд, съобразен със задължителна съдебна практика по чл. 290 от ГПК, обективирана в решение № 336/2012 г. по гр. д. № 303 по описа за 2012 г. на III г. о., че същият започва да тече от датата на влизане в сила на административен акт за установяване на трудовата злополука, доколкото е недопустимо установяването ѝ по общия исков ред / в т. см. решение № 319 от 22.06.2010 г. по гр.д. № 204/2009 г. на IIIг.о на ВКС/. Ето защо, не датата на увреждането, а признаване по административен ред, че то е настъпило в резултат трудова злополука е началният момент, в който става изискуемо правото на увредения работник или служител да ангажира отговорността на работодателя си по чл. 200 от КТ, поради което според настоящата инстанция от този момент започва да тече тригодишната погасителна давност по чл.358 ал.2 т.3 от КТ. В случая, макар по делото да няма данни кога е влязло в законна сила разпореждане № 5104-02-94/ 29.10.2021 г. на НОИ - ТП Бургас, с което злополуката е призната за трудова, то доколкото искът е предявен на 05.04.2024г. преди изтичане на тригодишен срок дори от постановяване на разпореждането на НОИ, се налага извода, че искът по чл. 200 от КТ не се явява погасен по давност. По тези съображения въззивният съд намира за неоснователно направеното в тази връзка възражение от ответната страна, като счита за изолирана цитираната в жалбата съдебна практика в обратен смисъл.

С оглед съвпадане на крайните изводи на настоящата съдебна инстанция с тези на районният съд, обжалваното решение в обжалваната част, с която е уважена исковата претенция за присъждане на неимуществени вреди на основание чл. 200, ал. 1 от КТ, причинени от процесната трудова злополука следва да бъде потвърдено като правилно, обосновано и законосъобразно при съобразяване на задължителната съдебна практика по чл. 52 от ЗЗД.

Поради неоснователността на въззивната жалба разноси в полза на въззивника-ответник не се следват за настоящото производство, като такива не следва да се присъждат и на въззиваемия-ищец поради липса на искане в този смисъл и доказателства за направените такива.

Мотивиран от горното, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 389 от 24.02.2025 г., постановено по гр. дело № 2191/2024 г. по описа на РС-Бургас, в обжалваната осъдителна част.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд

в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____